

We doen het samen

'Met de ouders werken we in principe hetzelfde als met de kinderen. We gaan uit van hun kracht en hun betrokkenheid. Samenwerking staat centraal. De vier basisdoelen uit het Pedagogisch Curriculum gelden ook voor de ouders.' In gesprek over ouderbetrokkenheid met coördinator Henny van der Zanden en oudercoach Dorothea Hoekstra bij de peuterleerplekken van JongLeren in Spoorwijk, in het Haagse stadsdeel Laak.

Wat is een peuterleerplek?

Er zijn 54 peuterleerplekken, verspreid over heel Den Haag. Samen met ouders, kindcentra, scholen en kunstenaars richten we ons op de Voorschoolse educatie van peuters.

Hoe zou je jullie oudergroep omschrijven?

Zeer divers! Hier in Laak hebben we te maken met zo'n veertig verschillende nationaliteiten. Veel peuterleerplekken hebben 80 % VVE doelgroepkinderen.

Wat betekent dit voor jullie werkwijze met ouders?

Bestaande methoden werken niet helemaal. Aparte ouderbijeenkomsten, zoals het 'VVE thuis' programma, sprak onze ouders niet aan. Ze durven niet in een groep te praten omdat ze het Nederlands nog niet goed beheersen. We zijn gestart met een gezamenlijke activiteit voor ouders en kinderen in de groep. Ouders zien hoe je kinderen spelend kunt laten leren. We werken veel met kosteloos materiaal, waarmee kinderen bijvoorbeeld zelf een schilderij mogen maken, zonder hulp van volwassenen. Hierin tonen wij hoe je de autonomie van het kind respecteert. Daarna praten we met ouders hoe je thuis je kind de ruimte kan geven om zelf te ontdekken.

Staat het taalprobleem een gelijkwaardige relatie met ouders niet in de weg?

We zien dit niet als een probleem. We respecteren iedere ouder en stemmen af op wat er leeft, bijvoorbeeld in de Samenspelgroepen voor kinderen van twee tot tweeënehalf jaar en hun ouders. Hier zingen we samen liedjes, daarmee werken we aan taalontwikkeling en creëren we een sfeer van verbondenheid. Dan komen er vragen van ouders: ‘Wat moet ik tegen de buurvrouw zeggen als zij klaagt dat mijn kinderen zo’n lawaai maken?’ Er ontstaan gesprekken over opvoeding, over samen met je kinderen naar buiten gaan en op een rustige manier grenzen stellen in huis.

Wat doe je als je merkt dat er thuis grote problemen zijn?

Ook hier staat samenwerking voorop. We hebben een heel netwerk van jeugdzorg om ons heen, maar het gaat allereerst om de persoonlijke aandacht die je voor de ouder hebt en de vertrouwensrelatie die je opbouwt. In het Pedagogisch curriculum lees ik dat de communicatie met ouders vaak te lang wordt uitgesteld als er problemen zijn. Je kunt wel zelf allerlei stappen gaan zetten, maar daarmee loop je de ouder voorbij.

Maar stel dat er signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld zijn?

Als wij denken dat er vermoedens zijn van kindermishandeling, hebben we de Meldcode Kindermishandeling er al lang bij gepakt. We gaan altijd met de ouders in gesprek en brengen ouders van te voren op de hoogte als we gaan melden. Vaak zijn ze blij dat er hulp komt. Soms raak je ze kwijt, maar dan komen ze via het registratiesysteem van het Consultatiebureau elders wel weer in beeld.

Wat vraagt het van pedagogisch medewerkers om zo met ouders te werken?

Ze staan er niet alleen voor, de pedagogisch coach kent de ouders ook en kan bij het gesprek komen zitten. We bieden pedagogisch medewerkers trainingen aan in het voeren van oudergesprekken, waarbij ze gesprekken oefenen met een acteur. Ze bouwen ervaring op, doordat we twee keer per jaar met iedere ouder een gesprek hebben over de ontwikkeling van hun kind.

Komen alle ouders op zo ’n gesprek?

Ja, doordat je investeert in de samenwerking is er een goede band. We stellen ons flexibel op; al moet een afspraak drie keer worden verzet: iedere ouder komt!

Jullie doen veel met ouders, maar beslissen ouders ook mee over het beleid in de oudercommissie?

We benaderen ouders als onderdeel van onze organisatie, daardoor voelen ze zich verantwoordelijk. Wij waarderen iedere bijdrage van ouders, of het nu gaat om hapjes maken voor de picknick, bij de grabbelton staan op het zomerfeest of deelname aan de

oudercommissie. Dat laatste staat bij ons niet hoger in aanzien, het gaat erom dat ouders naar eigen kunnen een bijdrage leveren aan de sociale gemeenschap.

Waardeert de school jullie aanpak en zetten ze die voort als kinderen op school komen?

Iedere peuterleerplek werkt nauw samen met een basisschool en er is sprake van een doorgaande lijn in het VVE programma. Bij de kleuters wordt soms ook met kunstprojecten gewerkt, bijvoorbeeld in het kunstthema 'Kandinsky'. Samen keken we naar werk van deze kunstenaar en kinderen gingen samen met ouders schilderen in allerlei kleuren. [zie foto] Juist die beeldtaal stimuleert kinderen en ouders om zich te uiten. Daarna hingen ouders de cirkels op in een 'kunstboom' in de hal van de school. Dat maakt hen trots en betrokken.

Volgens het curriculum ontstaat betrokkenheid in een samenspel tussen persoon en omgeving.

Dat is precies hoe wij werken in 'Jong beginnen', een project met kunstenaars. De kinderen nemen hun ouders mee naar het theater en dagen hen uit om mee te doen met het spel. Een vader was tot tranen toe geroerd: 'Mijn kind laat me zien wat ik zelf niet durf.'

Dit is het vijfde en laatste deel in de serie over het Pedagogisch Curriculum: Ruben Fukkink (red.), *Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang*. Houten, Bohn Stafleu van Loghum, 2017.